

tekstil

TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANIDIR - YIL: 6- SAYI:69- NİSAN 1973

BÜYÜK TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

birine
balık versen
doyar
bir defa
balık tutmayı
öğret ona
doysun
ömür boyunca

tekstil

SAHİBİ:RIZA GÜVEN YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ ABDULLAH SERT- ADRES: SIHHIYE AP.NO 9, CAĞALOĞLU,İSTANBUL- TELEFON 26 85 90 - BASKI: KARACA OFSET-DİZGİ VE DÜZENLEME:ASYA ORGANİZASYON- AYDA BİR YAYINLANIR- AYRICA PARA İLE SATILMAZ

biz işçiler...

İmzalanan bir toplu sözleşmenin
pahalılığa karşı mücadelemizde
önemli bir katkıdaş
bulunduğunu biliyoruz.
Ama biz,
bir sözleşmenin tek başına
işçi sınıfının
kurtuluşu olmadığını da
iyi biliyoruz.
Ekonomik zaferlerimizi
siyasi zaferlerle süslemedikçe
işçi sınıfının
kurtuluşu mümkün olmayacaktır.
Sözün kısası mücadelemiz
hem ekonomiktir
hem de siyasi.
Bir yandan ücretlerimizi
arttırmak için
sermayedarlar
karşısında kenetleneceğiz.
Bir yandan da
devlet yönetimine ağırlığımızı
koymak üzere
siyasi mücadelemizi
sürdüreceğiz.

...diyoruz!

son yılların en büyük ücret zammı alındı

Sendikamız ile işverenler Sendikası arasında uzun süredir devam etmekte olan toplu sözleşme görüşmeleri sonuçlanmış ve toplu sözleşme imzalanmıştır. Böylece 15 bini aşkın tekstil işçisinin aylardan beri sabırsızlıkla beklediği ücret zamları da gerçekleşmiştir. Bir ara grev kararı almamızı gerektirecek kadar zor geçen görüşmeler sonunda imzalanan sözleşme ile işçi arkadaşlarımız şu hakları almışlardır:

Ücretlere iki yıl için 17 lira zam alınmıştır. Bu zam birinci yıl 8 lira, ikinci yılın başında 5 lira daha, ikinci yılın beşinci ayından itibaren de 4 lira daha... birinci yıl zammı 1.10.1972 tarihinden,ikinci yılın zammı ise 1.10 . 1973 tarihinden itibaren başlayacaktır.

Zamlar 1972 yılının 10. ayından itibaren yürürlüğe girdiği için arada biriken zamların, 15 Haziran'a kadar ödenmesi için sözleşmeye hüküm konmuştur.

Sözleşmemizde ayrıca yemek parası üç lira daha artırılarak 8 liraya çıkarılmıştır. Ayrıca Cumhuriyetin 50. yılı dolayısıyla bu yıl içinde işçi arkadaşlara 15 gündelik tutarında ikramiye ödenmesi de kararlaştırılmıştır.

Sözleşmede tahsil zammı olarak da Erkek Sanat Enstitüsünde veya lise seviyeli kız sanat entitüsünde okuyan işçi çocukları için 500 lira, üniversitede okuyan işçi çocukları için de 1000 lira tahsil primi ödenmesi karara bağlanmıştır.

KİTAP HALİNE GELECEK

Sendikamız yöneticilerinden alınan bilgiye göre sözleşmenin tamamı en kısa zamanda bir küçük cep kitabı olarak bastırılacak ve bütün işçilere dağıtılacaktır Böylece bütün işçi arkadaşlarımız kendileri adına imzalanan sözleşmeyi en küçük ayrıntısına kadar öğrenmiş olacaklardır. Işveren sözleşmeye uymadığı takdirde , bu küçük kitaba başvurarak işçi arkadaşlar haklarını arayabilecekler, temsilcileri uyarabileceklerdir.

GENEL BAŞKAN NE DİYOR?

Büyük toplu sözleşmenin imzalanması ile ilgili olarak kendisi ile konuştuğumuz sendikamız Genel Başkanı Rıza Güven,Tekstil Basın Bürosuna şunları söylemiştir:

"İmzaladığımız toplu sözleşme son yıllarda alınan en yüksek ücret zammını getirmektedir. Sendikamızın eski üyeleri, bütün tekstil işçileri kolayca hatırlayacaklardır. Bugüne kadar tekstil işkolunda bu kadar yüksek bir ücret zammı alınmamıştır. Bu bizler için son derece sevindirici oldu. Önümüzdeki yıllarda böylesine bir zam alabilmenin çok daha güç olacağını işçi kardeşlerime şimdiden duyurmak isterim. İşverenler gittikçe daha iyi örgütlenmekte ve zam isteklerimize gittikçe daha sert karşı çıkmaktadırlar. Sendikamız Tekstil işçi arkadaşlarımızdan aldığı güçle tavizsiz bir sendikacılık eylemini sürdürmekte kararlıdır. İnanıyoruz ki, toplu sözleşmelerimiz gücümüzün aynasıdır"

BAZI KONULAR YARGITAY'DA

Öte yandan sendikamızın toplu sözleşme bürosu yetkilileri büyük sözleşmede yer almayan bazı konuların halen Yargıtay'da olduğunu belirtmişler ve şunları söylemişlerdir.:

"Bilindiği gibi vasıta meselesi gibi birçok konu geçen sözleşmede yer almasına rağmen işverenler tarafından uygulanmamış ve sendikamız bunu bir uyuşmazlık konusu yapmıştı.Daha sonra konuyu çözümlemek üzere bir kurul teşkil edilmiş ve bu kurul uyuşmazlıklara konu olan maddeleri incelemiş ve tamamında sendikamızın görüşüne paralel bir karar vermiştir. Ancak işverenler bunu kabul etmemişler ve dava Yargıtay'da temyiz edilmiştir Şu anda Tekstil Sendikası Yargıtay'ın vereceği kara-

rı beklemektedir. İşçiler lehine bağlanacağını sandığımız Yargıtay kararı gelir gelmez uygulamasına da geçilecektir."

Bu arada, sendikamız yöneticileri, sözleşmede yer almayan bazı önemli konuların halen İşverenler Sendikası ile görüşülmekte olduğunu ve bir anlaşmaya varıldıktan sonra ek bir protokolla sözleşmeye ekleneceğini açıklamışlardır.

İşverenler Sendikası ile imzaladığımız toplu sözleşmeyle Tekstil Sendikası "son yılların en büyük zammını"almış olarak işçi sınıfının ekonomik mücadelesine katkıda bulunmuştur.

Bu katkı önümüzdeki dönemlerde de aynı hız ve nitelikte devam edecektir.

Sendikamız İşverenler Sendikasına üye olmayan işyerlerinde sürdürdüğü görüşmelerden bazılarını sonuçlandırmıştır. Aşağıdaki haberlerimiz bu işyerleriyle imzalanan bazı sözleşmelerden sözetmektedir.

yeni sözleşmeler

Asaf Kermen

Beyoğlu Şubemize bağlı Asaf Kermen Yün İplik işyeriyle sendikamız arasındaki toplu sözleşme bundan bir süre önce süresi dolduğu için feshedilmiş, sendikamızın Toplu Sözleşme Bürosu yeni toplu sözleşme görüşmeleri için çağrıda bulunmuştu. Yapılan görüşmelerde kısa zamanda bir anlaşma zemini yaratılmış ve işyerinde çalışan işçi arkadaşlarımıza yeni temel ve sosyal haklarla iyi bir ücret zammını getiren toplu sözleşme imzalanmıştır.

Kaplanteks

Biri Ayazağa'da, diğeri Şişli'de kurulu iki işyeri bulunan Kaplanteks işyerinde eski sözleşme süresi dolduğu için feshedilmiş ve yeni bir toplu sözleşme için görüşmelere başlanmıştı. Birkaç toplantıda işveren ile sendikamız arasında bir anlaşma sağlanmış ve Kaplanteks işçileri adına sendikamız yeni toplu sözleşmeyi imzalamıştır

Titiz Konfeksiyon

Sendikamız Toplu Sözleşme Bürosu'nun Titiz Konfeksiyon işyerinde çalışan işçi üyelerimiz adına yürüttüğü toplu sözleşme görüşmeleri bir süredir devam etmekteydi. Uzun süren müzakereler sonunda bir sonuca bağlandı ve sözleşme imzalandı. Beyoğlu Şubemize bağlı bu işyerinde çalışan işçi arkadaşlarımız yeni sözleşmeyle birçok sosyal haklara ve ücret zammına kavuşmuşlardır.

Tekta

Yedikule'de kurulu Tekta-Tekstil işyeri işvereni ile sendikamız Tekstil arasında bir süreden beri toplu sözleşme görüşmeleri yapılmaktaydı. Görüşmeler sırasında işverenin, sendikamızın Tekta-Tekstil işçileri adına istediği bazı hakları vermek istememesi üzerine uyuşmazlığa gidilmiş ve uyuşmazlık zaptı imzalanmıştı. Tekta -Tekstil işvereni, sendikamızın kararlı tavrının değişmediğini, aksine işçi arkadaşlarımızın haklarını alabilmek için sonuna kadar mücadele etmek azminde olduğunu görmüş ve isteklerimizin büyük bir kısmını kabul ettiğini bildirmiştir. Bunun üzerine sendikamız sözleşmeyi imzalamıştır.

Taşkentliler

Küçükköy'de kurulu Taşkentliler işyerinde çalışan işçi arkadaşlar, sendikamızın Topkapı Şubesi tarafından örgütlenmişler ve sendikamızın çatısı altında birleşmişlerdir. İşveren ile yürüttüğümüz toplu sözleşme görüşmeleri kısa süre içinde olumlu bir noktaya gelmiş ve sendikamız, Taşkentliler işçileri adına sözleşmeyi imzalamıştır Sözleşmenin getirdiği yeni sosyal haklar ve ücret zammından son derece memnun olan işçi arkadaşlarımız, devrimci bir sendikaya katılmanın biz işçiler için ne kadar önemli olduğunu somut olarak görmüşlerdir.

Şerif Çorapları

Biri Mahmutpaşa'da diğeri Yedikule'de kurulu Şerif Çorapları işyerleriyle sendikamız arasında bir süreden beri devam eden görüşmeler sonuçlandı. Görüşmelerde, işverenin sendikamızın isteklerinin büyük bir kısmını kabul etmesi üzerine sendikamız Şerif Çorapları işyerlerinde çalışan işçi arkadaşlarımız adına sözleşmeyi imzalamıştır.

pahalılığı kim yaratıyor?

GÖRÜŞ

RIZA GÜVEN

Piyasadaki malların fiyatlarını izleyenler pahalılığın nedenini kolayca anlayabilirler. Pahalılığı önlemenin yolunu bulmak da pek zor değildır. Nedense bunun için devlet, belediyeler, Ticaret ve Sanayi Odaları etkin eylemlerde bulunmazlar.. Bu kuruluşların her birinin kendine özgü görevleri de vadır. Piyasa hareketlerinin istatistikleri yapılır, yayınlanır. Bunlar için devlet kasasından milyonlar harcanır Devletin resmi istatistiklerinden , Ticaret Odalarının istatistiklerine kadar hepsi birbirinden farklı da olsa, fiyatların arttığını, bir başka deyimle hayatın pahalılaştığını yayınlarlar.

Ama, hayatın neden pahalılaştığını, tüketim malları arasındaki fiyat çelişkilerini araştıran kimse yoktur.

Oysa, Türkiye'de ücretlere, toplu sözleşmeler ile bir ya da iki yılda bir yapılan zamlarla, bu süre içindeki fiyat artışlarının oranını karşılaştıranlar, pahalılığın, işçi ücretlerine yapılan zamlardan kaynaklanmadığını görüverirler. İşçi ücretlerine yapılan yüzde 20 ise işveren üretim tekniğinde hiçbir değişiklik yapmadan, işçi sayısını değiştirmeden işyerinin faaliyetini sürdürürse, üretilen mallara yüzde 20 oranında zam yapmasını haklı bulamayız.

Bizce işçi ücreti, üretimde maliyetin bir bölümüdür. Onun yüzde 20 artması maliyetin bu bölümünün yükselmesi demektir. Mesela işçi ücretleri maliyetin yüzde 25'ini kapsıyorsa, buna yapılan yüzde 20 oranında bir zam, tüm maliyet içindeki işçilik oranını etkileyecektir. Böylece bu oran yüzde 31,25'e çıkacaktır. Böylece ücret artışının bütün maliyete etkisi ancak yüzde 6,25 oranında olacaktır. Bu ise malların fiyatını arttırmayı gerektirmeyecek kadar cüzi bir artıştır.

Görülüyor ki, ücret artışları,pahalılığın nedeni olmamaktadır.İşverenin üretim tekniğinde bir değişiklik yapmadan ve işçi sayısını değiştirmeden üretime devam ettiğini var sayarsak, bu sonucu kolayca alabiliriz.

Üstelik teknolojideki gelişmelere ayak uyduran bir işveren sadece bu yolla maliyetini büyük ölçüde düşürebilecektir ve bu yol ülkemizdeki işverenlerin uyguladıkları bir yoldur.

Yukarıdaki kısa örnek ve açıklamamız, işçi ücretlerine yapılan zamların değişen ve gelişen teknoloji ve çalışma koşulları içinde pahalılığın nedeni olarak gösterilemeyeceğini kanıtlar.

Kanımızca pahalılığın gerçek nedeni, düzenin bozukluğunda yatmaktadır. Yok sayılabilecek bir devlet denetimi, aracı tefecilerin, vurguncuların kol gezdiği bir düzende pahalılık doğaldır.

Ticaretin böylesine başıboş bırakıldığı bir düzen içinde, çeşitli üretim mallarının fiyatları arasında sırıtan çelişkiler ortadayken pahalılığı işçi ücretlerindeki artışta aramak, kimse için inandırıcı olmayacaktır.

OLAYLAR ZİNCİRİ

başarılı bir sözleşme kurtuluş demek değildir

Dergimizin bu sayısındaki Sendikamızdan Haberler bölümünde, İşverenler Sendikası ile imzaladığımız sözleşmeyi okuyacaksınız. Yani bir kere daha, biz işçiler adına sendikamız TEKSTİL ve patronlar adına İşverenler Sendikası karşı karşıya geldiler. Uzun tartışmalardan mücadelelerden sonra bir sözleşme imzaladılar. Bu sözleşmeyle ücretlerimize iki yıl için 17 lira zam alıyoruz. Bu yıl elimize günde sekiz lira daha fazla geçecek, gelecek yıl da, önce 5, sonra da 4 lira daha zam alacağız.

Demek ki bir sözleşme daha geride kaldı.

ACABA KURTULDUK MU?

Biz işçiler bütün mücadelemizin ücretlerimize zam almak olduğunu sık sık söyler dururuz. "Bana ne demokrasiden, siyasetten, Anayasa'dan? Ben gündeliğime zam almaya bakarım arkadaş. Ötesi beni ilgilendirmez" deriz.

Acaba gerçekten ilgilendirmez mi? Ücretlerimize zam alınca herşey tamam mı oluyor? İşçi sınıfı ücretlerine zam alınca kurtuluyor mu?

KURTULMAK NEDİR?

İlkin şu kurtulmak sözünün ne olduğuna bir bakalım. Bir çoğumuza göre kurtulmak, işsizlik tehlikesinden kurtulmak, pahalılığın bunaltıcı baskısından kurtulmak, kendimize, karımıza, çoluk çocuğumuza insanca bir hayat sağlamaktır.

Bunun anlamı ise, içinde oturabileceğimiz, uyuyabileceğimiz, korunabileceğimiz temiz, kullanışlı bir eve sahip olmak, öğretim ve eğitim imkanlarından tam olarak yararlanmak, kabiliyetlerimizi, yeteneklerimizi geliştirmek, zekamıza, bilgimize, çalışkanlığımıza uygun işler yapmak, dinlenmek, eğlenmek ve iyi beslenmektir.

YUKARIDAKİ SÖZLERİMİZİ HATIRLAYALIM

Yukarıda, kurtulmak deyince neler anladığımızı saydık. Daha önce de kurtulmak için gündeliğine zam almayı yeterli sanan arkadaşlarımız olduğunu anlattık.

Şimdi soralım: Ücretlerimize zam aldık şimdi. Yeni bir sözleşme imzaladık. Pekiiii, kurtulduk mu?

Yani artık, pahalılık denen canavar tepemize çöreklenmeyecek mi? Haftalığımızı, aylığımızı alınca, filemizi şöyle gönül rahatlığıyla çarşı pazar dolaşıp doldurabilecek miyiz? Artık bizim de evimize yeteri kadar et girecek mi? Şekeriyle, yağıyla, çayıyla doğru dürüst bir kahvaltı yapabilecek miyiz? Kiramızı sıkıntısızca ödeyebilecek miyiz? Çocuğumuzun okul masraflarını kolaylıkla karşılayabilecek miyiz? Sırtımıza, başımıza, ayağımıza giyecek alabilecek miyiz?

Bunlara elbette bütün işçi arkadaşlar düşünmeden "hayır" cevabını vereceklerdir.

Ama o zaman biz de soracağız: Hani ücretlerimize zam alınca herşey düzelecekti? Nerde o "ben siyasete karışmam. Ben maaşıma alacağım zamma bakarım" diyen arkadaşlarımız?

DAHASI DA VAR!

Daha bitmedi. Madem ki ücretlerimize zam alınca işçi sınıfı kurtulur diyorduk, işte şimdi aldık, sözleşme imzalandı.

Acaba, işsizlik korkusunu savdık mı başımızdan? Patron bizi işten atar.di-

ye korkmayacak mıyız artık? Sırf bu korku yüzünden bize yapılan bin bir çeşit haksızlığa boyun eğmiyecek miyiz ? Patronun ters tarafına gelir de işten atılırsak, çoluk çocuğumuz aç kalmayacak mı?

Bunlara da cevap verildiyse, biz gene soracağız: Hani ücretlerimize zam alınca herşey düzelecekti? Nerde o,bana ne demokrasiden, ben alacağım zamma bakarım, diyen arkadaşımız?

HELE HELE...

Madem ücretlerimize zam alınca her şey düzelecekti, ötesi bizi ilgilendirmezdi, soralım öyleyse:

Artık zekamıza, bilgimize,yeteneğimize uygun işlerde mi çalışıyoruz?Yoksa pırıl pırıl zekalı işçi çocukları , fukaralık yüzünden okulu yarıda bırakıp tezgah başına koşarken, her sınıfı iki yılda zor bela geçen patron çocuğu gene kolejlerde, yabancı ülkelerde mi okuyor?

Karanlık, ışıksız gecekondumuz yerine ışıklı, güneşli, temiz, içinde insan gibi yaşanabilecek küçük bir evimiz mi oldu? Kışın soğuğunda titremekten, yazın sıcağında bunalmaktan kurtulduk mu?

Cevaplarını verelim: Gene hayır değil mi?

Ama o zaman gene soracağız biz, hani ücretlerimize zam alınca kurtulacaktık? Nerede o, "Bana ne Anayasa'dan ben alacağım zamma bakarım." diyen arkadaşımız?

YA NELER OLACAK ŞİMDİ?

Yukarıda yazıp çizdiklerimizden kolayca anlaşılıyor ki, bir sözleşme imzaladık ama bunun adı, işçi sınıfının, sınıfımızın kurtuluşu demek değil. Ücretlerimize bir miktar zam aldık, hepsi bu.

Ona da şükür, diyenlerimiz olabilir. Hele biraz daha konuşalım, bakalım "şükür" de diyebilecek miyiz?

Patronlar bize verdikleri zammı geri almanın yollarını arayacaklar şimdi. Düzenin bin bir türlü hilesinden yararlanıp verdiklerini belki de kat kat geri almak isteyecekler.Açıkça söyleyelim ki alacaklar da...

İlkin işçi ücretlerinin çok yükseldiğini söyleyip, maliyetlerin arttığını öne sürüp mallarına zam yapacaklar. Yani, bizim ürettiğimiz kumaşların,ipliklerin , dokumaların, trikoların,yünlerin fiyatları artacak. Pazardan sırtımıza bir hırka, ayağımıza bir pantalon, bir ceket, bir manto, bir entari almaya kalkınca eskisinden daha çok para ödeyeceğiz.

Yani aldığımız zammı geri vereceğiz patronlara. Geri verdiğimiz zam doğru patronun kucağına gidecek.

Daha da kısası pahalılık belası bir kere daha çöreklenecek tepemize. Aldığımız zamların hemen hepsini patronlar geri alacak. yani.

İŞÇİ ÇIKARMALAR

Patronlar bununla da yetinmeyecekler, bu sefer de "işçi ücretleri çok yükseldi, bu kadar çok işçi çalıştıramam." deyip bir kısım arkadaşlarımızı, belki de bizi işten çıkaracaklar. Eskiden on kişinin yaptığı bir işi şimdi 8 kişiye gördürmeye çalışacaklar. Böylece bir bölüğümüz de işsizliğin pençesinde inleyecek. Düzenin hileleri,düzenin bozuklukları yüzünden patronların bu gizli lokavtını önleyemeyeceğiz

Sözün kısası ücretlerimize aldığımız zam işçi sınıfının kurtuluşuna yetmedi. Kurtulamadık gene.

PEKİ AMA HİÇ Mİ İŞE YARAMADI BU SÖZLEŞME?

Öyle ya, yukarıda yazdıklarımızı okuyan bir arkadaş, "Madem hiçbir işe yaramadı, ne diye imzalandı öyleyse bu sözleşme?" diye sorsa yeridir. Bu sorunun cevabı nedir?

Verelim:

İlkin eski günleri hatırlayalım.Yaşımız buna elvermiyorsa işçi babalarımıza, analarımıza, büyüklerimize soralım. İşçilerin örgütsüz olduğu, sendika çatısı altında henüz birleşemedikleri günleri analım. O günlerde patrondan zam almanın söz konusu olmadığını, ancak patronun gönlünden koparsa, sadaka örneği bir parça zam verdiğini öğretirler bize büyüklerimiz. Oysa şimdi siyasi örgütümüz yoksa bile, ekonomik örgütümüz, yani sendikamız var.Patronlara karşı haklarımızı onun aracılığı ile koruruz.

Yani ücretlerimizin artması için, patronların karşısına sendikamızın çatısı altında kenetlenmiş olarak, hep birlikte çıkıyoruz. Örgütlü olarak çıkıyoruz.

SONRA!

Sonra gücümüzü kuvvetimizi ölçtük. Birlik olunca patronun karşısına dikilebileceğimizi gördük. Onların, tek tek işçilere göre bizim birliğimizden daha çok urktüklerini gördük. Zam istedik diye bizi kolumuzdan tutup kolayca atamadığını gördük. Yani mücadelemizde, ileri bir adım daha attık.

Ötesi de var. Sonunda artan pahalılıkla geri verecek de olsak, aldığımız zamla bir soluk aldık. Hani dövüşüp yorulan insanın bir ağaca yaslanıp soluk alması gibi, biz de biraz soluklandık. Şimdi patronlarla aramızdaki mücadeleye, çıkar zıtlaşmasına daha bir soluklu, daha bir güçlü devam edebileceğiz.

AMA GERÇEK DEĞİŞMEDİ

Ama baştan beri söylediklerimiz dedeğişmedi. Bir sözleşme başarısı ile ücretlerimize zam aldık diye, İŞÇİ SINIFI, yani biz işçiler kurtulmadık.

Kurtuluşumuzun ancak ve ancak siyasete karışmakla, devlet yönetimine bir sınıf halinde ağırlığımızı koymakla olabileceğini öğreninceye kadar da kurtulamayacağız. İşçi sınıfı yalnız ekonomik örgütü ile yani sendikaları ile kurtulamayacaktır. Siyasi ve ekonomik örgütlerimizin birliği bizi kurtuluşa götürür.

Dokuma işçilerinin şanlı tarihi, bu temel gerçeği bilen yiğit mücadele arkadaşlarımızın öyküleriyle doludur. Bize düşen, onların yükselttiği bayrağı yücelere, daha da, daha da yücelere yükseltmekten ibarettir.

mutlu bir doğum

Sendikamızın Onur Kurulu üyelerinden Yılmaz Candemir'in bir oğlu dünyaya gelmiştir. Candemir arkadaşımıza bütün işçi arkadaşlar ve sendikamız adına mutluluklar dileriz.

BELÂYI

Siz bilirsiniz tabii. Yazının sonucuna göre kıssadan hisseye kapılıp orada da söylediğimiz gibi ciddi düşünceye dalarak, yani duraksamaya, yani tereddüde düşer de belayı alsam mı almasam mı derseniz?... Siz bilirsiniz tabii...

Bana göre bela çoktan alınmış ya da sarılmış başımıza ama, kuşkuda, duraksamada, tereddütte muhayyersiniz. Biz yazalım da.

Gazeteyi al, radyoyu aç, televizyon terimiyle -ele de geçerse- telemisafir olarak istersen televizyon seyret. Hep aynı tekerleme: Şöyle oldu, böyle oldu, şöyle olacak, böyle olacak...Cek...cak...cek..cak. Karışmıyor mu kafanız yani? Oku dinle, gör düşün. Yani başınız belada değil mi? Alın işte bir bela daha: FORMÜL. Bugünlerde sakız gibi çiğnendiğinden bela yönü kendini gösteriyor. Aşağıda belirteceğimiz gibi bu kelimeciğin taşıdığı önemli başka belalar da var kuşkusuz..

Şimdi, formül bulunmuş da, formül bulacaklar mı uyutuyor? Gerçekten bulunması gereken bir başka formül mü var? Bir de şöyle eklememiz gerekiyor: Bulunması gereken formülü arayanlar mı bulmalı, yoksa başka kişiler, başka kesimler ya da başka sınıf ve tabakalar mı?

Formülü aranan bugünlerde en önemli sorun, bildiğiniz gibi, cumhurbaşkanı seçimi. Pekiy, cumhurbaşkanı varken bu memlekette n'oldu? Çok gerilere gitmeden parlamento ve hükümetin memleket yararına hızlı çalışması için verilen 12 Mart Muhtıra'sından bu yana gelelim. Şu iki senedir Cumhurbaşkanı olduğuna göre, ne yaptık onu görelim. Anayasamızdan baş landı. O hükümet, bu hükümet değişti. Yeni programlar yapıldı ve de itimat oyları verildi, sonra da geri alındı. Planımız yapıldı, bütçemiz

ALMAK...

yapıldı. Bütün bunlara rağmen fakir fukaranın dirliğinde ne değişti ki? Tam tersi et 16 liradan 30'a, yağ 8'den 18'e, bilmem ne bilmem neden bilmem neye yükseldi. Bu arada bu yükselmelerle gittikçe hızlanan durumu dengelesin diye yapılması öngörülen reformlar için takvim yapıldı ama, 1973 yılı yeni bir yıl olduğundan reform takvimi de rafa kaldırıldı. Bu da yetmiyormuş gibi bir gördük ki, cumhurbaşkanı krizi başladı. Turlandı, yine turlandı, yine turlandı, biz bunları yazarken turlanıyordu da.

FORMÜLÜN FORMÜLÜ

Öncesi de farksızdı ya, devalüasyonla söylediğimiz gibi fiyatlar fırladı,fırladı. Kolaylık oldu belki, cebimiz hafifledi. Bu nedenden fazla yiyemediğimiz için midemiz hiç mi hiç şişkinlik yapmıyor. İşte böylece yazının başından beri ıkınıp sıkındığımız rejim sorununa geldik.Mesele aslında şu: Genel rejimi nasıl çözümleyelim? Tıpkı 12 Mart eskisi başbakanımız gibi soralım: Rejim bunalımı var mı yok mu? Varsa vardır, yoksa yok mudur?

Rejim kelimesinden girerek şu bunalım sorununu çözümlemeye çalışalım Fransızların bu kelimesi şu anlamlara geliyor.(Anlam listesi çok uzun olduğundan salt işimize gelenleri alıyoruz.)

1- Özellikle gıda ve içecekler yönünden izlenen yöntem.

2- Bir devletin yönetim biçimi. Parlamenter rejim gibi...

Rejim kelimesinin birinci anlamını ulusça el-ele yerine getirdiğimizden sanırım hiçbirinizin kuşkusu yoktur. Yani gıda ve içecekler bakımından mutlu azınlık dışında tüm halkın kemer sıkmasına diyecek olmadığından bu anlamdaki rejim üzerinde şimdilik durulmaya değmez.

Gelelim rejim kelimesinin ikinci anlamı olan devletin yönetim biçimine. Bizdeki rejim parlamenter rejim olduğundan, başka bir rejim örneğine girmiyoruz. Üstelik en iddialı parlamenter rejim düzenlemesini benimsemişiz. Millet Meclisimiz var, Senatomuz var, parlamento ile hükümet arasında fazla karışmamazlık da (kuvvetler ayrılığı) var...Pekiy nereden çıkıyor bu ikinci anlama uygun düşen rejim bunalımı? İstediğiniz kadar düşünün, kolay bulamazsınız gibi geliyor bana. Çünkü asıl bunalım rejim kelimesinin birinci anlamından geliyor. Yani gıda ve içecekler bakımından tesbit edilecek yöntem, yani karın doyması bakımından tesbit edilecek yöntemden ileri geliyor.İşte kapitalist uygulamalı ülkelerde, özellikle azgelişmişlerinde hep böyle yapılır: Karın doyması ile ilgili sorunlar, karnı şöyle mi doyurmalı böyle mi doyurmalı gibi tartışmalara girilerek kapatılır örtülür.Örtü kımıldadı mı yeniden aynı tartışmalara başvurulur ve de formül bulmak için, herkes sanki ortalığa düşer. Ne var ki, bu döngü içinde formül arayanlardan başkasının da doğru dürüst karnı doymaz.

Şimdi, formül arayanları parlamentoda bir değiştirin ve de yerlerine işçinin, köylünün, halkçı aydının girmesini sağlayın, daha iyi bir deyişle devlet yönetiminde çalışanlar söz sahibi olsunlar, görün bakalım formül bulunuyor mu bulunmuyor mu?İşte formülün fomülü de bu olsa gerek.

Neyse, dertleştik işte. Yüce büyüklerimizden daha iyi bilemeyeceğimizden, ciddi ciddi düşünüp ve böylece duraksayarak, kuşkulanarak, eski deyişiyle tereddüte düşerek başınıza belayı almayın.

Al, alma, al,alma...

Haydi sağlıcakla...

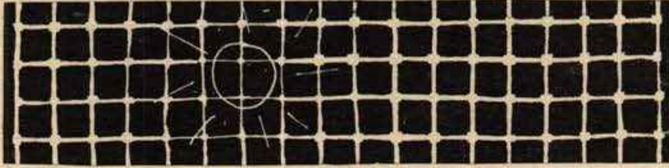
Abdullah Sert

● CHP YENİ SIKIYÖNETİM KANUNUNU ANAYASA MAHKEMESİNE GÖTÜRECEK.

Hükümet tarafından Meclise sevkedilen yeni Sıkıyönetim Kanunu gerekçesiz sevkedildiği için komisyonu iade edildi. Öte yandan ba konuda bir açıklama yapan CHP yöneticileri," Bu tasarı halkımızın temel haklarını kısıtlamayı amaçlamaktadır. Bu bakımdan tasarı Meclise geldiği şekliyle kanunlaşırsa iptalı için mutlaka Anayasa Mahkemesi'ne gideceğiz." demişlerdir....

● ARÇELİK'TE GREV KARARI ALINDI.

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası, Gebze'de kurulu Arçelik Fabrikasında grev kararı almıştır. 2800 işçinin çalıştığı işyerinde bu kararın alınmasına sebep Arçelik patronunun sendikanın istediği ücret zammını vermek istememesi olmuştur. Sendika yetkilileri işverenin geçen yıl 100 milyon lira kâr ettiğini, açıklamışlardır.

● HALKIMIZ VE SİYASET

İzmir'de yapılan bir halk gecesinde konusan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevıt, son iki yılda halkın kenara itildiğinden sözederek, "Son iki yılda halk siyasetten iyice koptuğu için Türkiye'de kapalı kapılar ardında oynanan,saray politikası benzeri bir siyasal ortam oluşturulmuştur" dedi. Ecevit konuşmasına , "Türkiye'de toplum yapısı değişti. Bu yüzden bir parti ya halkla birlik olur, ya da halkın üstündeki egemen güçlerin partisi olur. Bütün çabalara rağmen 12 Mart'tan bu yana hiçbir sosyal ve ekonomik isteğin gerçekleşmemesinin nedeni halkın bir yana itilmiş,sesinin soluğunun kısılmış olmasından ötürüdür.Meydan büyük iş çevrelerine kalmıştır. Türkiye'de herşey

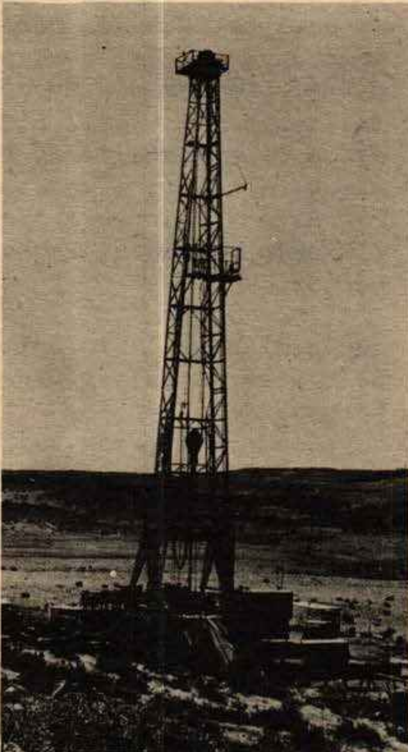
Vehbi Koç ve Bigadiç'liler

Balıkesir'in küçük ilçelerinden biri olan Bigadiç, bildiğimiz gibi zengin boraks yataklarına sahiptir. Bigadiçliler, bölgelerindeki yeraltı zenginliklerinden yararlanmak,Almanya'da çalışan hemşehrilerinin de yardımıyla, Etibank'ın ortak olacağı 600 milyonluk bir yatırımla, boraks işleyecek bir fabrika kurmak istiyorlardı. Bu istek, bir hayal, bir fantezi değil, gerçekçi, verimli, üzerinde düşünülmüş bir bölgesel kalkınma adımıydı. Devlet Planlama Teşkilatı Bigadiçlilerin projesini incelemis ve olumlu bulmuştu. Bunun uzerine işletmenin kuruluşu ihaleye çıkarılmıştı.Ancak son anda, nedeni belirtilmeden ihale durduruldu. Belki de derin teknik, ekonomik nedenleri vardır bu durdurma kararının diye saf saf düşünmek mümkündü. Ancak simdi ne öğreniyoruz? Bigadiçlilerin, madenin bulunduğu bölgede kurmak istedikleri, hazırlıklara giriştikleri fabrika ülkemizin baş kapitalisti Vehbi Koç tarafından İstanbul'da kuruluyor. Yani maden ocaklarından kilometrelerce uzakta...

Türkiye'de büyük sermayenin,kendi çıkar ve kârına ters düşen her türlü rekabetin karşısında olacağı ve en sonunda, güçler dengesi bugünkü durumunu koruduğu sürece, ipleri hep elinde tutacağı, bu olayla bir kere daha ortaya çıkmıştır. Sürekli olarak sözünü ettiğimiz, ekonomik ve siyasal karar mekanizmalarına kimin hakim olduğudur ana sorun. Bunun cevabı bir kere daha verilmiş ve "tekelci sermaye" kesiminin ağırlığı ortaya çıkmışsa, Bigadiç'te olanlara hiç şaşmamalıdır.

onların gönlüne göre yapılmaktadır." diye devam etti.

● MADENLERİMİZ DEVLETLEŞTİRİLMELİDİR! *Maden Mühendisleri Odası Genel Kurulu'nda bir konuşma yapan Başkan Rüştü Ovalıoğlu, Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ile yabancı şirketlere üstünlük sağlandığını belirtmiş ve "Hepimiz biliyoruz ki, ülkemizdeki yabancı şirketlerin , çalışma usulü, düşük fiyatlarla hammadde ihraç etmek şeklinde olup, bu işleyişin ekonomimize hiçbir yararlı katkısı yoktur."demiştir. Ovalıoğlu ayrıca, ülkemizin sosyal yapısı ve şartları gereği kamu yararına hayati önem taşıyan bazı yeraltı servetlerimizin devletin tekelinde olması gerektiğini de sözlerine eklemiştir.*

yeraltı servetlerimiz devletleştirilmelidir!

BİR YORUM

İşçi ücretlerini dondurmak istiyorlar

Bildiğimiz gibi son aylarda sık sık enflasyondan, enflasyonist baskılardan, enflasyonu körükleyen gidişlerden söz edilip duruluyor. Nedir bu enflasyon? Enflasyon denince ne anlamalıyız? Enflasyon terimini günlük hayatımızın diline çevirecek ve biz işçileri nasıl etkilediğine bakacak olursak, karşılığının, "gemi azıya almış giden fiyatlar, herşeyin ateş pahasına çıkması, geçimin her gün biraz daha zorlaşması, biz işçiler ücretlerimize üç kuruş zam alır almaz, bu zammın, hemen fiyatlara yapılan beş kuruş zamla silinip süpürülmesi" olduğunu görüyoruz.

Gazetelerden öğrendiğimize göre, yetkililer bu enflasyonist gidişi önlemek, enflasyonu durdurmak için fiyat, ücret ve kiralarda " esnek dondurma" öneriyorlar.

Şimdi bakalım nedir bu "esnek dondurma"?.

Gene resmi ağızlar şöyle diyor bu konuda:

"Fiyatların ve kiraların dondurulması denetleme yönünden zor olmaktaysa da, ücretlere fiyat artışlarına göre belli bir marj dahilinde artırılması olanağının sağlanması, esnek dondurma politikasına imkan sağlamaktadır."

Ne demektir bu? Gene günlük hayatımızın diline çevirerek söyleyelim: Enflasyonist gidişi yani herşeyin fiyatının alabildiğine artışını engellemek için, ücretleri, fiyatları, kiraları dondurmak yani artışlarını engellemek gerek. Ama fiyat ve kiraları kontrol edebilmek kolay değil. Oysa ücretleri dondurmak, çalışan kitlelerin zam taleplerini büsbütün kaldırıp ya da hiç değilse belli sınırlar içine almak egemen kesimlerin elinde... "Şu halde işe buradan başlayalım" diyorlar. "Önce ücretleri donduralım." Zaten bir zamandan beri sermaye çevrelerinin de sıkıntı konusu olan ve "enflasyonun başlıca nedenidir." dedikleri, işçi ücretlerindeki artışı engellemek istiyorlar. Buna karşı çıkan olursa da "ne yapalım, ülke ekonomisini kurtarmak için fedakarlık gerekir." diyecekler. Ama, fiyatlar, kiralar özellikle de zorunlu ihtiyaç maddeleri fiyatları alabildiğine artamaya devam edecek. Ve böylece asıl amaç gerçekleşecek: Toplumun dar bir kesimine, çalışan kitlelerin sefaleti pahasına imkan ve üstünlük sağlama amacı...

bu sayımızda
ayaz bayburi
fabrikasında çalışan
kardeşlerimizle
birlikteyiz...

AYAZ BAYBURİ İŞÇİLERİ LOKAVT KONUSUNA HAYKIRDILAR:

Dergimizin bu sayısında Ayaz Bayburi Çorap Fabrikasındaki işçi arkadaşlarla beraberiz. Bu fabrika ülkemizin en eski çorap fabrikası.39 yıldır aynı binada işlemekte. Fabrikada 134 işçi çalışıyor. Çoğu kadın. Toplu sözleşme yeni imzalandı ve son yılların en iyi sözleşmelerinden biri.Burada çalışan işçi arkadaşlarımız iki yıl için 18 liralık ücret zammı aldılar.Fabrikada 1,5 saat kaldık ve işçi arkadaşlarımızla uzun uzun sohbet ettik.

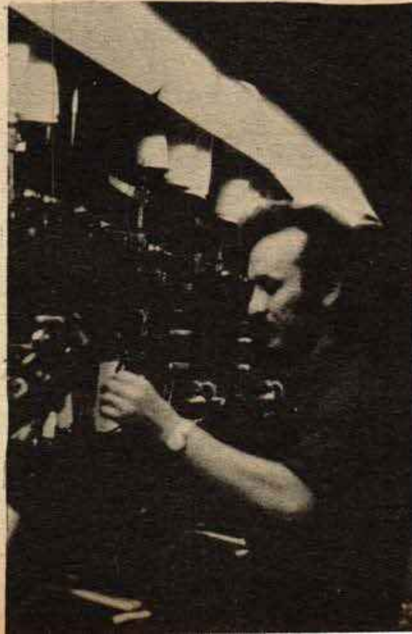
İnsanları aç bırakm

⊙Asgari ücret İstanbul bölgesi için 25 lira olarak tesbit edildi. Bu sizler için yeterli mi?

Orta yaşlı bir kadın işçi cevap verdi bu soruya. Hayat pahalılığının başını alıp gittiği bir memlekette 25 liralık asgari ücret adaletsizliktir. Bunu tesbit edenler, işçiler bu parayla ne yer, ne içer diye bir düşündüler mi acaba? Etin kilosu 30 lira. Peki ben tencereye ne koyup kaynatayım? 25 lirayla değil bir aile, bir kişi bile geçinemez.

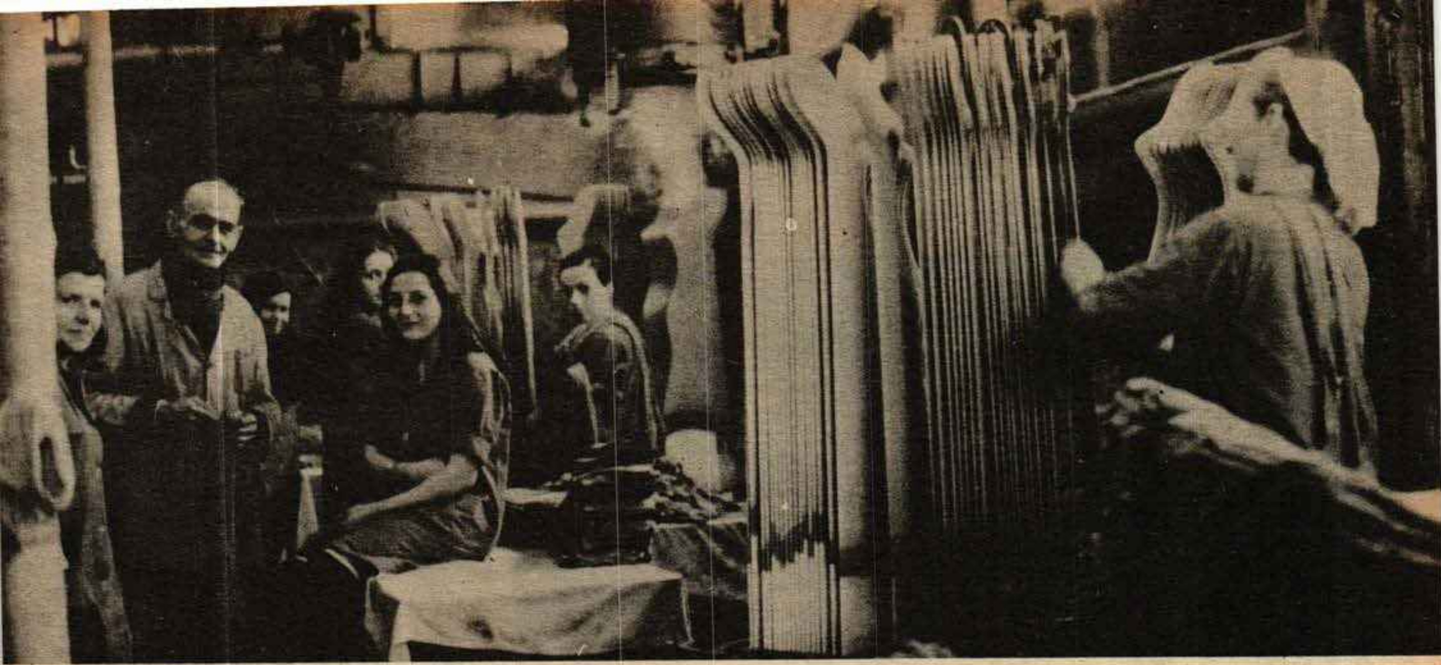
⊙Hazır hayat pahalılığından söz açılmışken soralım. Ücretlerinize zam aldınız bugünlerde. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Toplu sözleşmemizin bize sağladığı zammı pahalılık çoktan alıp götürdü.Ücretlerimize zam aldığımız günlerde zaten paramızın değeri yüzde 10 düşürüldü. Bu olay olmasa da, pahalılık,işçi ücretlerinden cok daha hızlı arttığı için aldığımız zam pek bir işe yaramayacaktı. Eskiden " Ekmek aslanın ağzında" derdik. Şimdi aslanın boğazından durmadan midesine doğru kayıyor. Eskiden soframıza ayda bir gelen et şimdi üç ayda bir yüzünü gösterir oldu. Kısacası hızla artan hayat pahalılığı bizim gibi hayatını çalışarak kazanan dar gelirli ailelerin varlığını tehdit ediyor.

⊙İşçiler haklarını almak için grev yaparlar. Bunun karşısında patronlar lokavt ilan ediyorlar.Bu konuda ne düşünüyorsunuz?Lokavt bir hak mıdır?

Lokavt bir hak olamaz. İşçinin elindeki grev hakkıyla aynı teraziye konamaz.Çünkü patronlar zaten dünya kadar paraları, fabrikaları, mağazaları, hanları hamamlarıyla güçlüdürler. Oysa işçiler yaşayabilmek için hergün çalışmak zorundadırlar.Çalışma-

...ak bir hak olamaz

...dıkları gün, ücret alamadıkları gün açtırlar. Bu yüzden lokavt ilan etmek yüzlerce kişiyi çoluk çocuğuyla birlikte açlığın, sefaletin kucağına itmektir. Yani biz grev yaparsak belki patron zarar eder. Ama hiçbir zaman hayatı, sağlığı tehlikeye girmez. Zaten Anayasamız'da işverenlere lokavt hak-

...kı tanınmamış. İnsanları aç bırakmak bir hak olamaz.

⊙ Şimdiye kadar hep bir takım haksızlıklardan, hayatın güçlüklerinden söz ettik. Kısacası bu düzen bozuk dedik, adaletsiz dedik. Peki bütün bu haksızlıkların nasıl giderilebileceği konusunda ne düşünüyorsunuz?

Bu konuda bir erkek arkadaşımız, vergi düzeninin kötü işlediğini, vergiler, kazanca göre, daha adil şekilde alınırsa düzenin bozuk işleyişinin giderilebileceğini söyledi.

Arkadaşımıza sorduk. Daha adil işleyen bir vergi sistemi getirilse, vergiler işçilerin sırtına yüklenen bir kambur olmaktan çıkarılsa bu bozuk düzen değişir mi, bizlerin insanca yaşayabileceği bir düzen kurulur mu? Bütün bu düzenin bozuk işleyişinin temelinde vergi adaletsizliği, yetersiz vergi sistemi mi var?

Arkadaşımız sorularımıza kesin bir cevap veremedi. Ancak başka işçi arkadaşlar bu konudaki düşüncelerini açıklayarak konuya açıklık getirdiler:

Biz bu düzenin, işçilerin devlet yönetiminde ağırlık kazanmalarıyla düzelebileceğine inanıyoruz. Bizim fabrikamız Türkiye'nin en eski fabrikalarından biri. Ve gene işçileri çok uzun yıllardan beri ekonomik örgütlerinde birleşmiş durumda. Sendikamız aracılığıyla ekonomik haklarımızı bir dereceye kadar alabiliyor, bu konuda gereken mücadeleyi veriyoruz. Ama bildiğimiz birşey var. Tek başına sendikal mücadele işçi sınıfının kurtuluşunu sağlayamaz. Biz işçilerin mutlaka siyasete karışması, bir ağırlık teşkil etmesi gerekli. Ne zaman işçiler kendi gerçek temsilcilerini Meclise gönderir, devlet yönetiminde, yani suyun başında söz sahibi olursa, özlemini çektiğimiz düzen gerçekleşir. Ülkemizde insanca bir hayat yaşayabilmemiz ancak kendi partimizi kurmamız, kendi temsilcilerimizi Meclislere göndermemizle mümkün olur.

FRANSIZ SEÇMENLERİNİN YARISI 'SOL'A OY VERDİ

Sonuçları bütün dünyada me rakla beklenen Fransız seçimlerinin sonunda 'sol ko alisyon' pek az bir farkla seçimleri kaybetti. Sol koalisyonun iktidara gelme ihtimalınden büyük endişe duyan sermaye çevrelerinin imdadına adaletsiz Fransız seçim sisteminin koştuğundan, ayrıca seçim sırasında birçok yulsuzluğun yapıldığından sözeden tartışmalar gittikçe yayılıyor. Bilindiği gibi sağcı Başkan Pompidou, sol koalisyonun iktidara gelmesini önleyebilmek için televizyonda yaptığı konuşmada "Sağ partinin birçok yolsuzlukları olmuştur. Ama gene de siz oylarınızı solculara vermeyin." demiş ve "sol iktidara gelirse parlamentoyu Cumhurbaşkanı olarak feshedeceği" tehdidini savurmuştu.

CIA BİR HALK İKTİDARINI YIKMAK İSTEDİ!

Amerika Uluslararası Telefon ve Telgraf Şirketi yetkililerinden biri, şirketinin Amerikan gizli polis teşkilatıyla işbirliği yaparak Şili'deki halk iktidarını devirmek için planlar yaptıklarını açıkladı. Şili'de sosyalistlerin yeniden iktidara gelmelerinden büyük korkuya kapılan Amerikan şirketlerinin CIA ve yukarıda adı geçen şirketi faaliyete geçirerek sosyalist Allende iktidarını devirmek için türlü dolaplar çevirmişlerdir.

Yunan Halkı Uyanıyor

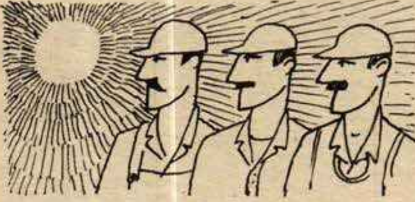
Sırtını Amerika'ya dayamış faşist albaylar cuntasına karşı Atina Üniversitesinin binlerce öğrencisi protesto gösterilerine katıldı. 1967 yılından beri Yunan halkını faşist metotlarla ezen gerici Papadopulos iktidarı izlediği siyasetle sadece sermaye çevrelerini memnun etmektedir. Her türlü demokratik özgürlükleri ve hakları kısıtlayan iktidar, Yunan halkının sefaleti pahasına ayakta durabilmektedir. İşte bu baskı düzenine karşı geçtiğimiz günlerde Atina Üniversitesi'nin binlerce öğrencisi baş kaldırdı. Faşist iktidar öğrencelerin üstüne toplum polislerini göndererek kanlı çatışmaların çıkmasına, olayların büyümesine sebep oldu. Kanlı bir şekilde bastırılan protesto yürüyüşüne bir kısım halk ve işçiler de katıldı. Yaralanan öğrencilerden, biri şunları söyledi:

" Bu yürüyüş sadece bir başlangıçtır. Halkın desteğini kazandık. Rejimin insanlık dışı niteliği kendini daha da gösterdikçe bu destek artacak ve faşizm yıkılacaktır."

Nitekim Atina'da bastırılan olaylar Yunanistan'ın diğer şehirlerine de yayılmakta gecikmeyecekti.

DANİMARKA İŞÇİLERİ GENEL GREVE GİDİYOR!

Danimarka'da artan hayat pahalılığına karşı ücretlerine zam isteyen işçilere, istedikleri zam verilmeyince ülkede birbiri ardı sıra grevler patlak verdi. İş verenlerin buna karşı tepkisi grevlere lokavtla cevap vermek oldu.

ve böylece ücretlerin artması için direnen 105 bin işçi işsiz kaldı. Ama Danimarka'lı işçilerin durumu, hiç de umutsuz değil. Çünkü, başka işkollarında çalışan 150 bin kadar işçi arkadaşlarına uygulanan lokavtın kaldırılması ve ücretlerin arttırılması için greve gideceklerini açıkladılar. Patronlar lokavtı kaldırmamakta ve ücretleri arttırmamakta ısrar ederlerse önümüzdeki günlerde, tek tek başlayan grevler büyüyecek ve genel grev halini alacaktır.

BİR YORUM

dünya işçileri için

BÜYÜYEN BİR TEHLİKE

Çok uluslu şirketler gün geçtikçe işçi sınıfını daha çok tehdit etmeye başlamıştır. Dünyanın pekçok ülkesinde fabrikalar kurarak dünyayı toptan sömürme yollarını araştıran bu şirketler işçi ücretlerini düşük tutabilmek için her çareye başvurmaktadırlar.

Bir örnek verelim:Dünyanın en tanınmış çokuluslu şirketlerinden biri olan Michelin(Mişlen okunur) şirketi, 83 yıldan beri yeryüzünün çeşitli ülkelerinde kurulu fabrikalarının hiçbirinde işçilerle anlaşmaya yanaşmamış daha da önemlisib bu fabrikaların gittiği grevlerin her birinden zaferle çıkmıştır. Çünkü Michelin, bir fabrikasında grev olduğu zaman, bir başka ülkedeki fabrikasında üretimi arttırmakta ve grevden büyük ölçüde etkilenmemekteydi.Böylece başka ülkelerdeki fabrikalarından getirttiği malları grev olan ülkeye yığmakta ve grev ne kadar uzun sürerse sürsün dayanabilmekteydi.

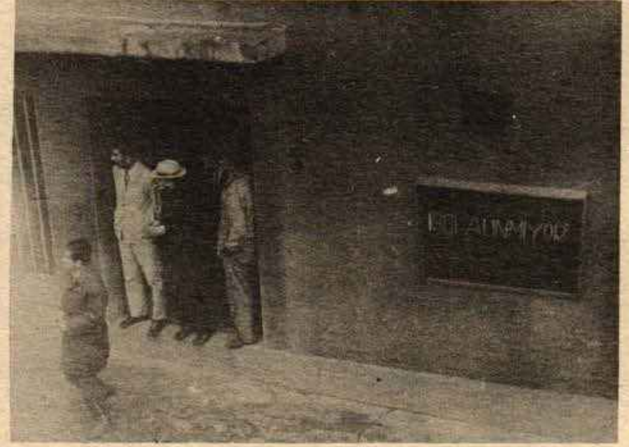
Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi çok uluslu şirketler dünya işçileri için günden güne büyüyen bir tehlike olmaktadır. Bu tehlike artık dünya işçilerinin de dayanışmasını zorunlu kılmaktadır.

Şimdi tıpkı Michelin gibi çokuluslu bir şirket olan Pirelli bu oyunu Türkiye'de oynamak istemektedir. Çalıştırdığı işçilerin haklı isteklerini vermemekte direnen Pirelli patronu,"Türkiye'deki işçilerim greve gitseler, yani fabrikada üretim dursa bile ben Avrupa'daki fabrikalarımdan oto lastiği getirir, işimi yürütürüm." hesabındadır. Oysa Pirelli işçilerinin örgütlendikleri sendika olan Lastik-İş, bunun hesabını çoktan yapmış ve Avrupa'daki lastik işçilerinin desteğini almak için, üst kuruluşu ICF'e başvurmuştur. Çeşitli sendikaların üye bulunduğu ICF, Türkiye'deki Pirelli işçilerinin durumuyla yakından ilgilenmiştir. ICF, Pirelli patronları işçilerle anlaşmaya varmazsa, Türkiye'deki grevin desteklenmesi için karar almış ve bütün üye sendikalara bu kararı bildirmiştir.

Görülüyor ki, Pirelli patronu bu defa oyununu oynayamayacak ve karşısında sadece 712 Pirelli işçisini değil bütün dünyadaki Pirelli işçilerini bulacaktır.

İNCELEME

İŞSİZLİK: EMEKÇİ YIĞINLARIN AÇLIĞI

Fabrika kapatmalar ve toplu işten çıkarmalar gün geçtikçe çoğalırken, lokavt hak kabul edilerek yüzlerce işçi bir anda işsiz bırakılıyor. Tarım bölgelerinde tefecilerin elinden kurtulmak için, çifti çubuğu bırakıp şehre inenlerin, bir iş bulurum umuduyla fabrika kapısı aşındıran, İş ve İşçi Bulma Kurumu bahçelerinde bekleşenlerin sayısı hızla artıyor.

Bütün bunlar, Türkiye'de çıban başı gibi duran işsizler ordusuna yeni yeni işsizlerin katılması demektir. İşsizlik ülkemizde emeğiyle yaşayan bütün sınıf ve tabakaları, özellikle de işçi sınıfını tehdit eder bir durum almaktadır. İlgililerse bu durumu gidermek için alınması gereken köklü tedbirlerde oldukça kayıtsız görünüyorlar.

NEDEN İŞSİZ KALIYORUZ?

Özellikle kapitalist toplumlarda, yani, büyük işyerlerinde çok sayıda işçinin birlikte çalışarak toplu üretimde bulunduğu, fakat üretimden elde edilen kârın tamamını bir kişinin (patronun) aldığı toplumlarda, devamlı bir işsizler yığını bulundurmak kuraldır. Şöyle ki, işgücü sahibi işçilerle sermaye sahibi patronlar arasında bir alış- veriş vardır. İşçiler piyasaya işgücü arz ederler. Sermaye sahibi kapitalistler bu emeğin bir kısmını satın alır, yani işçilerin bazılarına fabrikalarında iş verirler. Geriye kalan yani, satın alınmayan işgücü sahipleri işsiz kalırlar. İşsizler ordusunu meydana getirirler.

İşe alınanlar ucuza ve çok çalıştırılır. Üretim artar, ihtiyaçtan fazla mal üretilir. Stoklar çoğalır. Mallar alıcı bulamazlar. Çünkü belli bir azınlığın dışında halkın satın alma gücü düşüktür, azdır. Bu durumda üretimin düşürülmesi gerekir. Patronlar işçileri, fabrikadan atmaya başlarlar. Büyük gruplar halinde işten çıkarmalar olur. Sonuç: İşsizlik, geçim darlığı ve emekçi yığınların açlığıdır. Yeni yatırım alanları açıp bu işsizler ordusunu azaltacak yerde kapitalistler ve onların iktidarları, bu orduyu devamlı kalıcı tutarlar. Amaç, fabrikasında çalıştırdığı işçilerin, ücretlerinin artmasını, insanca yaşayabilmek için belli sosyal hakların verilmesini istemeleri halinde onlara işsizler yığınını gösterip, "Boğaz tokluğuna çalışın yoksa sizi kovar onları alırım." diyebilmektir.

BAŞKA NEDENLER DE VAR MI?

Bilerek işsizler ordusu var etmenin yanı sıra, bizim gibi az gelişmiş ülkelerde işsizliği doğuran başka nedenler de vardır. Az gelismiş ülkeler. sanayi devrimini yapamamış, ağır sanayiini kuramamış ülkelerdir. Bu yüzden, bu tür ülkelerin ekonomileri dışa, yabancı sermayeye bağımlıdır. Yabancı sermayeye ba

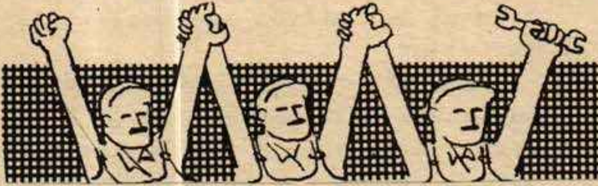
ğımlı ülkelerde, sanayı devrimini başlatıp tamamlayabilmek mümkün değildir. Bu yüzden de işgücü arzı çok fazladır . Yani çalışmak zorunda olanlar çok, çalışılacak alan çok azdır. Sonuç: İşgücünü satmaya hazır işsizler ordusudur.

Öte yandan az gelişmiş ülkelerde tarım bölgelerinde tefeci-tüccar sermayeye borçlanma ve toprak birikim ve tekelleşmesi yüzünden mülksüzleşme görülmektedir. Toprağını borçlandığı tefeciye, tüccara satmak zorunda kalıp mülksüzleşenler, şehirlere hücum edip işsizler ordusunun sayısını çoğaltmaktadırlar.

Kısaca özetlersek, az gelişmiş bir ülke olan Türkiye'de işsizler ordusunu oluşturan nedenler:

1- Yabancı sermayeye bağlı ekonomi, sanayi yatırımları yapamamakta ve çalışmak isteyenlere çalışacak alan bulamamaktadır.

2- Tarım bölgelerindeki mülksüzleşmeden ötürü işgücünü satmaya hazır insan yığınları oluşmaktadır.

İŞTE ÖRNEKLER:

Devlet Planlama Teşkilatı 35 milyonluk Türkiye nüfusunun yüzde 6'sının işsiz olduğunu açıkladı. Türkiye'de her yıl ortalama olarak 425 bin kişi iş pazarına girmektedir. Her yıl bu kadar bin kişi işgücünü satmaya hazır hale gelmektedir. Bunların 210 binine tarım dışı sahalarda iş bulunabilmekte,85 bini de dış ülkelere işçi olarak gitmektedir. Her yıl 130 bin açık ve gizli işsizin işsizler ordusuna katıldığı ve Türkiye'de işsizlerin 2 milyona yaklaştığı ifade edilmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü de köylerden şehirlere göçlerin son on yılda yüzde yüz arttığını rapor etmektedir.

1950-1960 yılları arasında köyden şehire göç yüzde 20 iken, 1960-1970 yılları arasında bu oran yüzde 42'ye çıkmıştır. Dışa bağımlı ekonomimiz yeni yatırımlar yapıp, yeni işyerleri açamadığından köyden kopup gelenlerin büyük çoğunluğu da işsizler ordusuna nefer yazılma sırasına girmektedir.

Böylelikle Türkiye gittikçe artan bir işgücü arzı, 2 milyon işsizi ve ülke dışında çalışan 750 bin işçisi ile ucuz emek yaratan ve ihraç eden bir ülke durumundadır.

ALAMANYA ALAMANYA
SEN DE O DİYARA GEDEMEN YA!

Emeğini ucuza satmaya mecbur işsizler ordusunun neferleri işgücü alım-satım pazarında alıcı bulamayınca umudunu dış ülkelere bağlamaktadır. "Sıram geldi mi?","Kağıdım çıktı mı?" diye İş ve İşçi Bulma Kurumu kapılarını aşındırmakta, İş ve Işçi Bulma Kurumu'ndan umudunu yitirip 'Seni Almanya'ya götürüp işe yerleştiririm, ama on bin liranı da alırım." diyen birkaç üçkağıtçının eline düşmektedirler. Sayıları 750 bini bulan yabancı ülkelerde çalışan işçilerimiz şimdilik işsizliğin giderilmesinde, azaltılmasında geçici bir yol olarak önemli bir paya sahiptirler. Öte yandan döviz getirerek döviz rezervlerimizi de arttırmaktadırlar. Bu durum kısa vadede yöneticileri ekonomik ve sosyal bunalımlarla karşı karşıya getirmekten kurtarmaktadır. Dış ülkelere işçi göndermek, kaynayan işsizler kazanının patlamaması için bir süpap görevi görmektedir. Yalnız başta Almanya olmak üzere çeşitli ülkelerden yabancı işçi sayısının azaltılacağı haberleri gelmektedir.

Gerçekten istatistikler en fazla yabancı işçi talep eden Batı Almanya'nın, gittikçe sıradan ve kalifiye işgücü talebinin azalmakta olduğunu göstermektedir. Örneğin 1970 yılında toplam olarak 106 bin 827 işçi talep edilmişken, 1971 yılında Batı Almanya'nın Türkiye'den işçi talebi 68 bin 322'yi ancak bulmuştur. Yani aşağı yukarı yarı yarıya düşmüştür.

1972 yılının ocak-eylül döneminde ise, toplam talep 48 bin 849 civarında kalmıştır. 1971 ocak-eylül döneminde Almanya'ya gidenlerle 1972 ocak-eylül döneminde gidenler karşılaştırılacak o-

lursa, 1971'de yüzde 73,5 civarındaki kalifiye olmayan erkek işçi talebinin 1972'nin aynı döneminde yüzde 64,4'e kadar düştüğünü görmek mümkündür.

SONUÇ:EMEKÇİ YIĞINLARIN AÇILIĞI

Bütün bu rakamlar, kaynayan kazanın supap kapağının gittikçe daraldığını, gelen haberler kapağın gittikçe daralacağını göstermektedir. Yabancı sermayeye kucak açıp ekonomimizi dar boğazlara sokanlar, ülkede emeğini ucuza satmaya mecbur işsizler ordusu oluşturanlar geçici bir rahatlık içindedir - ler. Ucuz işgücü ihraç ederek yani ucuza adam satarak dar boğazlardan geçme sevdası içindedirler. Oysa gelişmeler tersini göstermektedir.Her ne kadar Alman Hükümeti Çalışma Bakanı, "Alman ekonomisi Türk işçilerine çok şey borçludur. Onlara teşekkür ederiz." dediyse de Türk işçileri Almanya'da çok ucuza, çok kötü şartlarda, çok çalışarak tekelci burjuva patronların milyonlarına milyonlar katmaktaysa da,Almanya işçi talebini azaltmıştır. Gittikçe de azaltacaktır. Çünkü Almanya, Ortak Pazarın asli üyesidir ve Ortak Pazar ülkeleri birbirlerine işçi ihraç etmeyi de programlarına almışlardır.Programda sap tanan şeyin pratiğe aktarılacağı günler yakın görünmektedir.Bu yüzden Alman işverenler Türk işçilerine pek yakında şu sözleri söyleyecekler: Artık size ihtiyacımız kalmadı. Memleketlerinize dönebilirsiniz. Biz aramızda anlaştık,İngiliz, Fransız, Danimarka işçisini de sizin gibi ucuza çalıştırabiliriz." O zaman dışa bağımlı ekonomide ısrar edildiği için, ülkemizde yeni çalışma alanları kurulamadığından, tefecilere, tüccarlara bankalar yoluyla krediler yağdırılıp, her yıl birlerce köylüyü işçileştirerek (proleterleştirerek) işsizler yığını kabartıldığından, Türkiye'de zaten var olan işsizlik, geçim darlığı ve dolayısıyla emekçi yığınların açlığıyla somut olarak karşı karşıya gelinecektir.

Cumhuriyetin

Bugünlerde Cumhuriyetimizin ellinci yılını kutlama hazırlıkları yoğunlaştı. Kurumların kutlama törenlerine nasıl katılacakları konusundaki haberlere gazete ve dergiler geniş yer vermekteler.

Cumhuriyetin ellinci yılında en üst müesseselerimiz bile bunalım içindedir. Cumhuriyetimizin şu ellinci yılında bu durum hazindir.Hükümet, Parlamento, partiler,üniversiteler bu bunalımların sert rüzgarı içindedirler. Zirvedeki buhran toplumun temel kademelerine inmektedir... Biz bu sayımızda, bütün bu bunalımlar içinde işçi sınıfının durumunun ne olduğunu inceleyeceğiz.

Bugün ülkemizde emeğinin karşılığında ücret alarak çalışan insanlarımızın sayısı 3,5 milyondur.Bunlardan 435 mahalli, 302'si işkolu olmak üzere toplam 737 sendikaya dağılmışl 1,2 milyon sendikalı işçi mevcuttur.

Cumhuriyetimizin ellinci yılını kutlamaya hazırlandığımız şu günlerde Anayasamıza ve İş Kanunu'na rağmen gerçek bir iş garantisi yoktur.İşsizlik günden güne alabildiği ne artmakta, 100 binlerce insan işsiz ve fabrika kapılarında perişan halde dolaşmaktadır.

Ne hazindir ki, Cumhuriyetimizin ellinci yılında milyona yakın işçimiz dış ülkelerde çalışmakta, milyondan fazla işçimiz de dış ülkelerde çalışabilmek için sıra beklemektedir. Bu bunalımlar ve yokluklar içinde emekçilerin zorlukların, güçlüklerin altından kalkabilmeleri normal bir hayat düzeyine erişebilmeleri için örgütlenmeleri şarttır. Bu bakımdan sendikalara büyük görev ler düşmektedir. Ne acıdır ki, bugün ücret alarak çalışan 2,3 milyon insan sendikasız ve örgütsüz olarak işverenlerin baskısı altında,hiçbir hayat garantisi olmadan, 3-4 ayda

erol yalçın

50. Yılında Biz İşçiler

bir avans olarak, çoğu zaman asgari ücretin altında sigortasız olarak , karın tokluğuna çalışmaktadır. Adları afişe çıkmış sendikalarımız ve onların sözde büyük liderleri bu uğurda hiçbir çalışma yapmadıkları gibi, yapılan çalışmaları da baltalamaktan kaçınmazlar.

Onları faaliyetten men etmek için yasalar zorlanmış, türlü oyunlar sahneye konmuş ama şiddet yoluna başvurulmasına rağmen istedikleri neticeyi bir türlü elde edememişlerdir.

Egemen çevreler ve onlarla birlik olan sarı sendikalar yüzünden Cumhuriyetimizin ellinci yılında işçi sınıfı Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen Sendikalar Kanunu ile mücadele etmek zorunda bırakılmıştır. İptal edilen bu yasa yerine halen yeni bir yasa hazırlanmamıştır. Hazırlanacak yeni yasa da egemen güçlerin temsilcileri ile onların işbirlikçisi, herşeyi ile temsil ettiği sınıftan kopmuş sarı sendika ağaları tarafından düzenleneceğinden devrimci işçi örgütlerini yeni mücadeleler beklemektedir.

Son yıllarda devrimci sendikaların çalışma alanları gittikçe kısıtlanmaktadır. Sendikalar zor şartlar altında mücadelesine devam etme zorunda bırakılmışlardır. Artık,işçilerin siyasetin göbeğinde yeralmalarının, kendi gerçek temsilcilerini seçip suyun başına geçirmeleri nin böylece parlamentoda ağırlık sahibi olup kanun koyucu durumuna gelmelerinin vaktidir.

Cumhuriyetimizin her döneminde, fedakarlık biz işçilerden ve yoksul halktan beklenmiştir. Ellinci yılını kutlamaya hazırlandığımız bir dönemde, iptal edilen yasa yerine çıkarılacak yeni yasanın grev ve toplu sözleşme haklarımızı ameliyat ederek işçi haklarını budama eğilimi taşıyacağı endişesindeyiz.

Hükümet kanunların uygulanmasında daha çok ezilenleri , mağdur durumda olanları korumalıdır.Oysa işbaşındaki hükümet, işverenlerden yana bir tutum izlemekte, eşit silahlarla mücadele etme olanağına sahip olmayan işçi sınıfını işverenlere ezdirmektedir. Melen Hükümeti, iktidarda bulunduğu süre içinde,işçilerin gittikçe ağırlaşan hayat şartları karşısında, Sıkıyönetim koşulları nedeniyle sessiz kalmalarını , büyük bir başarı olarak göstermektedir. Ülkemizde son yıllarda grevlerin azalmasına karsılık Anayasa'ya aykırı olan lokavt olaylarında büyük bir artış görülmektedir. 1971 yılına göre 1972 yılında grev sayısında yüzde 24,1'lik bir azalma vardır. Sıkıyönetim uygulamaları pekçok işvereni toplu sözleşme külfetinden kurtarmıştır.

İşçi yönünden, 1972 yılı ve Cumhuriyetimizin ellinci yılını kutlayacağımız 1973 yılı tarihe "işverenler" yılı olarak geçecektir. Bütün bu dönemde pekçok işveren kendini toplu sözleşme yapmakla zorunlu görmemiştir. Ayrıca her dört işverenden biri imzalanan toplu sözleşmenin birçok hükmünü görmezlikten gelme yolunu seçmiştir. Sözleşme yapanlar da sendikaları, " hayat pahalılığını işçi ücretlerinin artması yaratıyor" çıkışının gölgesi altında asgari haklara razı olmaya zorlamışlardır. Egemen güçlerin grevin kullanılmasını imkansız hale getirecek tedbirleri patronları son derece memnun edecektir. Ama bu işçilerin daha fazla ezilmesini sağlayacaktır.

Cumhuriyetimizin ellinci yılında önümüzdeki aylar işçi sınıfını, ağırlığını duyuracağı ortama götürecektir. İşte böyle bir ortamda devrimci sendikalara büyük görevler düşecektir.

fuat pınarbaşı

MİNARE VE

İşçi sendikaları olarak, 274-275 sayılı Toplu İşsözleşmesi Grev ve lokavt Kanunlarının kabulünün 10. yılına gelmiş bulunuyoruz.

Kanunların kabulünden bu yana, köprülerin altından bir hayli sular geçti. Geçti ama her sel felaketi gibi, ürünümüzün bir kısmını da götürerek... Birgün işçiler olarak, aydın sendikacılar olarak ürünümüzün sadece sapları elimizde kaldığı zaman acaba aklımız başımıza gelecek mi, diye düşünüyor insan.

Şu geçtiğimiz on yıla dönüp bir bakarsak uzun yollar aldığımız, büyük aşamalar yaptığımızı sanırız. Oysa görünüşe pek aldanmamak gerek.

Çünkü toplu sözleşme düzeninde bile olsa, hiçbir zaman ve hiçbir sanayi kolunda işçi ücretleri (Devletin ve bunun dışında yapılan indekslerde de görüldüğü gibi) kişi başına düşen gelirin üçte ikisini geçmemiştir. Yani ücretler her zaman hayat pahalılığının hızını çok gerilerden takip etmiş ve günümüze kadar gelmiştir.

Hele 1970 yılında yapılan devalüasyon ve onun getirdiği tüketim malları fiyatlarındaki korkunç yükselme işçi ü fiyatlarındaki korkunç yükselme işçi ücretlerinin 2 yıl içinde yüzde 60 oranında gerilemesine sebep olmuştur. Ama Devlet ve İşveren Sendikaları Konfederasyonu bir noktada birleşerek, fiyat artışlarının nedeninin toplu sözleşmelerle işçi ücretlerine sağlanan zamlar olduğu yaygarasını bastılar. Bu büyük yalandan kuvvet alan işverenler, o zamandan beri bütün işkollarında alınan grev kararlarına lokavtla cevap vermeyi adet haline getirdiler. Ve pek çok işveren, bu kararı pekçok işyerinde uygulamaya koymaktan çekinmedi.

Ama gene de bu yaygara bir takım beyinlerde bir "acaba" yarattı. Acaba hakikaten hayat pahalılığının nedeni işçi ücretlerindeki artışlar mı?

Buna kesin bir cevap verebiliriz: Hayır. Kesinlikle hayır. Gene on yıllık geçmişimize bir bakalım. Sözleşme düzeni yüzünden iflas eden bir tek işyeri var mıdır? Hayır.

Aslında gün gibi ortada, her zaman kolayca ıspatlanabilecek bir durum var O da pahalılığı, işverenlerin mallarına yaptıkları zamların yarattığı. Hatta bazı büyük şirketlerin, sözleşmeler öncesinde mallarına zam yaptıkları, böylece işçiye yaptıkları zammı önceden , daha zam verilmedin "hayatı pahalılaştırarak" geri aldıklarını söyleyebiliriz.

Bir örnek verelim:

Sanayimizde 1970-72 dönemini kapsayan toplu işsözleşmeleriyle işçiler, ortalama 24 ayın payına düşen 180 lira brüt zam almışlardır. Ama sanayi mallarına yapılan zamlar işçi ücretlerinin günlük artış ortalamasının 5 katı olmuştur. Rakamlar ortadadır. Bunun da ıspatı her zaman mümkündür.

Şimdi bir de toplu sözleşme ve grev haklarının sanayimizin gelişmesi üzerinde ne gibi bir etkisi olmuştur, buna bakalım.

Tekstil sanayii işverenlerine 1950-1963 döneminde pek çok mali destek sağ

KILIF

lanmasına rağmen bu işkolu bu dönemde önemli bir gelişme göstermemiştir.

Aksine toplu sözleşme ve grev haklarının alındığı dönemde tekstil işkolu büyük bir gelişme içine girmiştir.

Gene toplu sözleşme dönemindeki işsizlik oranı hiçbir zaman 1957-63 yıllarındaki orana çıkmamıştır.

Açıkça görülüyor ki, toplu sözleşme düzeninin iş hayatımıza girdiği dönemde sanayimiz değil bir gerileme aksine oldukça büyük bir gelişme göstermiştir. Yani sö leşme düzeninin sanayimizin gelişmesine ket vurduğu sözleri asıssızdır.

Bizim sanayiçilerimiz, sözleşmelerle işçilere verdiği zammı hiçbir zaman kârından düşmeyi düşünmemiştir. Zihniyet bu olunca hayat gittikçe pahalılaş

sebep olan ne?

mış ve minareye bir kılıf bulmanın da zamanı gelmiştir. İşte o zaman da işçi ücretlerindeku küçücük artış bir minareye kılıf yapılmak istenmiştir. Yazımızın başında da dediğimiz gibi, ürünümüzü sel alıp götürdüğü zaman elimizde kalan saplarına bakıp bir düşünecek miyiz? Yoksa bütün bu olanlar bizde bir iz bırakmayacak, Meclislerde papağan gibi konuşan sendikacı milletvekilleri olarak hayatımıza devam mı edeceğiz?

SAİT KAYA

grev türküsü

Toplanalım işçi kardeş,
Kendimizi bilelim.
Anlatalım, dinletelim,
bu bir işçi öykusüdür.
Güçlüklere göğüs gerip
yolumuzu açalım,
beraberce söyleyelim,
bu bir grev türküsüdür.

Hakkımızı alana dek
bitmeyecek grevimiz
Haksızlara gücümüzü
göstermek de görevimiz.

İşte yalın ayağımız
ve nasırlı ellerimiz.
Ne tembeliz ne de aptal
aslan gibi işçileriz.
Her tutan sömürür bizi
ya biz nasıl gerçekçiyiz?

Bizi insan görmezlerse
göstermektir görevimiz.
Hakkımızı vermezlerse
bitmeyecek grevimiz.

Bize bizi tanıtacak
birliğimiz, gücümüz var.
Öyle ise niçin dostlar
geçim için tasamız var?
Ne kotramız, ne villamız
ne de dolu kasamız var.

Hakkımızı vermezlerse
bitmeyecek grevimiz
Bu asırda köle olmak
değil bizim görevimiz

Emekçiler bir nehirdir,
bizler onun damlasıyız.
Toplanınca deniz olur.

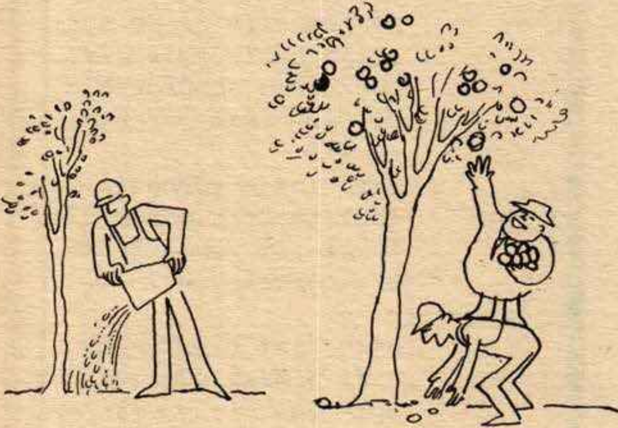
Köpük saçan dalgasıdır.
Sait, dönmez kararından
bu bir toplum davasıdır.

Hakkımızı vermezlerse
bitmemeli grevimiz.
Gerçekleri savunmaktır
yaşadıkça görevimiz.

İŞGÜCÜ NEDİR?

"İşsizlik: Emekçi Yığınların Açlığı" adlı yazımızda sık sık "işgücü" kelimesini kullanmıştık. Şimdi burada bu kelimenin anlamını açalım.

İşlenmemiş maddenin işlenmiş madde haline gelebilmesi için insanın harcadığı kafa ve kol gücü, İŞGUCU'dür. İnsanın üretim yaparken sarfettiği enerji, işgücü olarak tanımlanır. Kısacası, işgücü, çalışma gücüdür, kol gücüdür, kafa gücüdür.

Diyelim ki, adamın biri bir iplik fabrikası kurdu. Bu işyerinde iplik üretmek istiyor. Makineler satın alarak fabrikaya monte ettirdi. İpliğin işlenmemiş maddesi olan pamuğu da makinelerin başına yığdı. Ama baktı ki, makine ve pamuk yığını durup durduğu yerde iplik haline gelmiyor. Onların iplik olabilmesi için birşeye daha ihtiyaç var. İşçiye, yani işçinin işgücüne...At, at pazarında, koyun, koyun pazarında, sebze sebze pazarında, işgücü de işgücü pazarında satılır. Patron da hemen işgücü pazarı olan İş ve İşçi Bulma Kurumu' na telefon ederek, işçiye ihtiyacı olduğunu söyledi. İşgücü pazarından yığınla işçi gelerek patronun karşısında sıraya dizildiler. Parton bunların arasından ihtiyacı olan kadar işçiyi işe aldı ve bizim iplik fabrikasında üretim başlayabildi. Üretimin başlamasıyla bir gerçek ortaya çıktı: İşlenmemiş madde, makineler olsa bile, İNSANIN KAFA VE KOL GÜCÜ YANİ İŞGÜCÜ olmadan üretim olmaz.

İşçiler ustabaşı, postabaşının "Dalga geçiyorsun", " daha hızlı çalışmalısın", "işi kaytarma" diyen bakışları altında çalış babam çalıştılar. Bir işçi gün akşam olduğunda 10 kg pamuktan 10 kg iplik üretti. İşçimiz akşam eve dönerken kafasından patronun 10 kg'lık pamuk ipliğinden ne kazanacağını hesap etmeye çalışıyor. Hesap meydanda:

Patron pamuğun kilosunu 5 liradan satın alarak 10 kg pamuğa 50 lira ödedi. Diyelim ki, iplik üretilirken makinede 10 liralık bir aşınma oldu. İşçimizin günlük ücreti de 25 lira. Şu halde:

10 kg pamuk (kilosu 10 liradan)	.50 lira
Makinenin aşınma payı	10 lira
İşçinin gündeliği.................	25 lira
tutar	85 lira

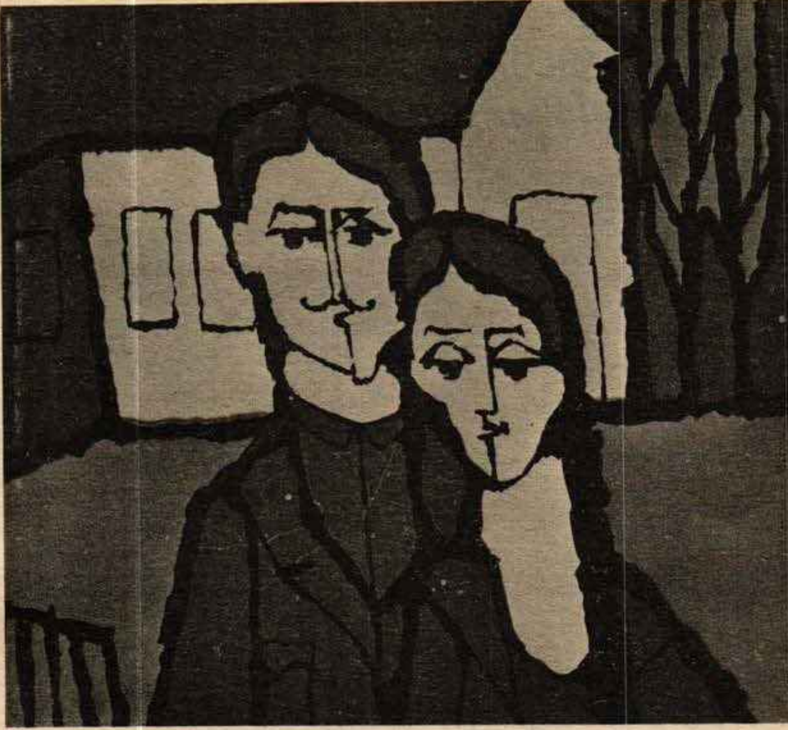
Patron 85 liraya mal ettiği ipliği 110 liraya sattı. Aradaki 25 liralık fark nereden geliyor? Bu fark, işgücünün malolduğundan daha fazla değer yaratmasından dolayı ortaya çıkmaktadır .

Görüyoruz ki, işçinin patrona sattığı işgücü patronun satın aldığı işlenmemiş madde veya makinelere benzemiyor. Onun kullanılışı malolduğu fiyattan daha büyük bir değer yaratmaktadır. Yani, patron , iplik üretmek için satın aldığı pamuk ve makinelerden kâr etmemekte, asıl kârı, satın alındığı değerden daha fazla değer yaratan işgücü üzerinden etmektedir.

Kısaca özetleyecek olursak, işgücünün iki özelliği olduğunu söyleyebiliriz:

1- İşlenmemiş madde ve makinelerin yanısıra üretimin olabilmesi için en gerekli unsurdur.

2- Malolduğundan daha fazla değer yaratır.

YAZAN:
CENGİZ AYTMATOF
ÇEVİREN:
HALİT ALİOSMANOĞLU
HÜR YAYINEVİ

ilk öğretmen duyuşen

Bu sayımızda sizlere Cengiz Aytmatof'un bir kitasını tanıtacağız. Cengiz Atmatof adından da anlaşılacağı gibi Türk soyundan gelme bir yazar. Bir Kırgız yazarı. Kitabımızın adı, İlk Öğretmen. Diğer adıyla Duyuşen.

Anayollardan, şehirlerden uzakta ıssız Kırgız steplerinin koynunda küçük, yoksul bir köy. Ve bu köyün çalışkan, yoksul insanları. Birgün bir adam gelir bu köye. Öğretmendir. Ama alışılmış bir öğretmen değil. Okuma-yazmayı askerde öğrenmiştir. Ama bildiklerini, gördüklerini yoksul halkına anlatabilmek, minik köy çocuklarına okuma-yazma öğretip onlara birşeyler verebilmek büyük bir amaçtır onun için. Önce köylüler umursamazlar onu. Çocuklarını okula göndermek istemezler. Ama bu idealist adam, halkına duyduğu büyük sevgi ve güvenle bütün güçlüklerin altından kalkmayı başarır. Kendi emeğiyle ahırdan bozup yaptığı bir okulu, onu istekle, sevgiyle dinleyen öğrencileri vardır artık.

İşte bu "İlk Öğretmen"den hayatının ilk bilgilerini, ilk sevgisini alan küçük bir kız büyür ve gene bu ilk öğretmenin gayretiyle büyük şehirlere okumaya gider. Önemli, adı-ünü duyulmuş bir bilgin olmuştur.

Cengiz Aytmatof'un bütün kitapları, anlattığı bütün insanlar, bütün olaylar gibi İlk Öğretmen'de de bizim insanlarımız, bizim olaylarımız anlatılıyor. Bu yoksul Kırgız köyünün sorunları bizim köylerimizin sorunları. Bu küçük kitabı bütün işçi arkadaşların severek okuyacakları kanısındayız.

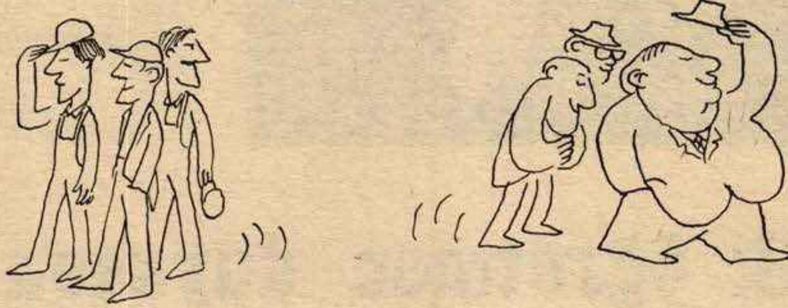
Kitabı almak isteyen arkadaşlar sendikamızın genel merkezine başvurarak, bu kitabı indirimli olarak alabilirler.

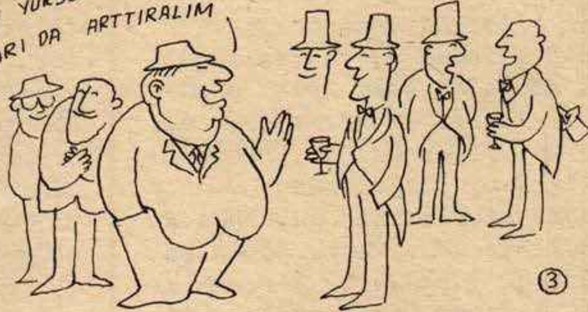
GÜLDÜŞÜN

NEŞ'E KAVGANIN MUSİKİSİDİR

başarılı bir sözleşme gücümüzün aynasıdır. ama işçi sınıfının kurtuluşu demek değildir.

adres:

son baskı tarihi 16/4/1973